

Priopćenje za medije Agencije Europske unije za temeljna prava

Beč/Bruxelles, 2. lipnja 2015.

Potrebno je uvesti nultu toleranciju na ozbiljne oblike iskorištavanja radnika, navodi se u FRA-inoj studiji

Potrošači često nisu upoznati s time da hranu koju jedu ili odjeću koju kupuju možda proizvode radnici koje rade u uvjetima ozbiljnog radnog iskorištavanja. Novo izvješće Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA) pokazuje da su radnici koji se sele unutar EU-a ili useljuju u EU izloženi riziku da postanu žrtvama određenih oblika ozbiljnog iskorištavanja radnika iako EU ima zakone koji to zabranjuju. Unatoč tome, u nekim se državama članicama EU-a prekršaj zbog zapošljavanja radnika migranta u osobito iskorištavajućim radnim uvjetima kažnjava najvećom mogućom zatvorskom kaznom manjom od dvije godine, što je kazna koja ne odražava težinu povreda temeljnih prava u takvim slučajevima.

„Iskorištavanje radnika koji su zbog gospodarskih i socijalnih okolnosti prisiljeni pristati na radne uvjete koji ne udovoljavaju odgovarajućim standardima nije prihvatljivo,“ kazao je privremeni FRA-in direktor [Constantinos Manolopoulos](#). *„Riječ je o endemskom problemu za koji je hitno potrebno poduzeti određene mjere kako bi se riješio. Države članice EU-a trebaju poduzeti veće napore kako bi promicale ozračje nulte tolerancije na ozbiljne oblike radnog iskorištavanja i poduzele korake u pogledu učinkovitijeg praćenja stanja i utvrđivanja sankcija za počinitelje takvih kaznenih djela.“*

FRA-ino novo izvješće prvo je takve vrste, u smislu da se u njemu sveobuhvatno istražuju svi kazneni oblici radnog iskorištavanja u EU-u koji pogađaju radnike koji se sele unutar EU-a ili useljuju u EU. Rezultati pokazuju da kazneno radno iskorištavanje postoji u velikim razmjerima u brojnim industrijama, osobito u poljoprivredi, građevinarstvu, ugostiteljskom sektoru, radu u domaćinstvima i proizvodnji, te da su počinitelji takvog kaznenog djela izloženi tek malom riziku od kaznenog progona ili osiguravanja naknada za žrtve. Ovakvo stanje ne šteti samo žrtvama nego, šire gledano, narušava radne standarde.

Iako iskorištavane radnike nalazimo na različitim geografskim mjestima te u različitim gospodarstvenim sektorima, oni često imaju mnogo toga zajedničkog, na primjer vrlo niske plaće, ponekad 1 EUR po satu ili manje, te radno vrijeme od 12 sati ili dulje tijekom šest ili čak sedam dana u tjednu. Jedan od važnih čimbenika koji pridonose trenutačnoj situaciji u kojoj je nekažnjavanje takvih djela opće prisutno jest nedostatak prijave koje podnose žrtve koje su ili spriječene u tome ili ne žele progovoriti zbog straha od gubitka posla.

FRA u izvješću, među ostalim, navodi sljedeće prijedloge u pogledu poboljšanja tog stanja:

- Države članice EU-a moraju osigurati sveobuhvatan, učinkovit i dobro opremljen sustav inspekcija na radnim mjestima.
- Kako bi se povećala učinkovitost istraga slučajeva ozbiljnog radnog iskorištavanja, potrebno je uspostaviti bliske veze između policije, javnih tužitelja i tijela za praćenje kao što su inspektorati rada, službe podrške te udruge poslodavaca i to, također, u prekograničnom kontekstu.
- Potrebno je osnažiti pristup žrtava pravosuđu, primjerice poduzimanjem većih napora kako bi se žrtve osvijestilo o njihovim pravima i prije i nakon njihova dolaska u zemlju EU-a u kojoj rade.

- Nacionalne vlasti trebaju uspostaviti ozračje povjerenja i osigurati osjećaj sigurnosti i zaštite kako bi iskorištavane radnike ohrabrile u tome da prijave svoja iskustva, dok inspektorati rada i policija trebaju što bliskije surađivati kako bi se osiguralo da se prepoznaju slučajevi ozbiljnog radnog iskorištavanja kada god se pojave.
- I privatne tvrtke i nacionalne vlasti pozivaju se da osiguraju izbjegavanje podupiranja radnog iskorištavanja od strane ugovornih ili podugovornih tvrtki uključenih u iskorištavanje radnika.
- Potrošače je potrebno informirati o rizicima toga da su određeni proizvod ili ponuđena usluga nastali u okviru ozbiljnog radnog iskorištavanja i to putem, primjerice, sustava certificiranja ili označivanja proizvoda tvrtki koje poštuju radnička prava.

Cjelovito izvješće dostupno je u paketu za medije:

[Ozbiljno iskorištavanje radnika](#)

FRA-ine publikacije o srodnim pitanjima dostupne su na poveznicama navedenima u nastavku:

[Victims of crime in the EU: the extent and nature of support for victims](#) (report)

[Fundamental rights at Europe's southern sea borders](#) (report)

[Migrants in an irregular situation employed in domestic work: Fundamental rights challenges for the European Union and its Member States](#) (report)

[Criminalisation of migrants in an irregular situation](#) (paper)

[Legal entry channels to the EU](#) (paper)

Za dodatne informacije obratite se na adresu: media@fra.europa.eu

Tel.: +43 1 580 30 642

Napomene urednicima:

- Terensko istraživanje za ovo izvješće provedeno je u 21 zemlji EU-a, a istraživanje pravnog i institucionalnog okvira ozbiljnog radnog iskorištavanja u 28 država članica.
- FRA je provela ukupno 616 stručnih intervjua s profesionalnim skupinama uključenima u područje iskorištavanja radnika koje uključuje inspektorate rada, policiju, suce, predstavnike radnika i poslodavaca, nacionalne policijske stručnjake i osoblje agencije za zapošljavanje.
- Žrtve nisu intervjuirane za potrebe ovog izvješća. Međutim, FRA će uskoro početi raditi na narednom projektu u okviru kojeg će se intervjuirati radnici koji su doživjeli iskorištavanje na radu u EU-u ili su izloženi riziku od istoga.
- FRA ima zadaću pružiti EU-u i nacionalnim donositeljima odluka savjete utemeljene na dokazima i time pridonijeti upućenijim i bolje usmjerenim politikama o temeljnim pravima.